

سینما و اهمیت آن در عالم

نگارش سید قاسم خان ترجمان انجمن ادبی

سینما یکی از ایجادات جدید بشری است که امروز از اختراع آن فقط ۳۸ سال میگذرد اما اگر بنظر غور دیده شود، موفقیت های آن درین مدت کوتاه قابل حیرت و شگفت میباشد و میتوان گفت که در جمله اختراعات اخیر کمتر از آن ها به این پایه زود ترقی کرده است حالانکه اگر از روی اهمیت و قیمت گرفته شود، برتری سینما، بر اکثر آنها امری واضح و غیر قابل انکار میباشد.

و درین جا چون مقصد از تشریح اهمیت سینما در تمدن بشر است، بهتر خواهد بود اگر ابتداء يك معلومات مختصر راجع به اصول فنی و طرز عملیات سینما داده شود. اما از جزئیات تکنیکی آن که خاصه فن است صرف نظر می نمایم :-

اساس، ساختمان و عملیات سینما:

سینما در ۱۸۹۵ بواسطه برادران لومیر فرانسوی اختراع شده است و از روی فن دران

دو شعبه مخصوص ذیل دخالت کلی دارد: -

۱ - علم عکاسی

۲ - روشنی اندازی و انعکاس.

از طرف دیگر سینما دارای دو جزو مهم است: یکی فلم و دیگر آلات روشنی افکن فلم را بواسطه آلات عکاسی مخصوصه که در ساختمان با آلات عکاسی معمولی چندان تفاوت ندارد می بردارند و بطریق معمول آنرا همراه ادویه لازمه شسته تهیه میکنند. اما کمره سینما مثل کمره معمولی عکس ها را علحده علحده نمیگیرد بلکه فلم بمقابل مناظر عکس گرفتنی سپر کرده حرکات را جدا جدا عکس میبرد و بوسیله در روی فلم حرکات اشیاء پهلو به پهلو در عکس های علحده مشاهده می شود و يك واقعه که دران چندین حرکت است، بالای فلم به صد ها قسمت یعنی صد ها عکس جدا گانه برداشته می شود.

آله روشنی انداز (ماشین سینما) عبارت از يك تاريك خانه بزرگ شبیه به تاريك خانه كمره عكاسی است كه در قسمت يبرونی آن يك شیشه انالراج نصب میباشد و فلم عقب اين شیشه قرار داده میشود و دایم لواء آن (فلم) مقابل شیشه مذکور دور میخورد و تصاویر را بقرار خواهش زرگ کرده بواسطه روشنی فانوس برقی كه در داخل جعبه سیاه است ، بخارج - سوراخ يبرونی منعكس میسازد و در خارج مذکور به فاصله کمی تصاویر روی برده سفیدی كه از داخل جعبه تاريك ، بقدر كفايت روشن میشود ، انعكاس می یابد .

صورت انعكاس فلم سینما هم مثل طریقه چاپ كردن عكس های معمولی بطور راسته شدن تصاویر چپه ، اجراء میشود بوسیله تصاویر سینما مقابل شیشه مكبر چپه شده ، بدوقت انعكاس روی برده سفیدرا سته میشود . فلم سینما چنانكه در بالا گفته شد بقسم لوله میباشد و وقت نمایش دادن لوله مذکور بتدریج ذریعه انالراج میگذرد و بهمان صورت و ترتیب زوی برده سفید انعكاس از مقابل سوراخ يبرونی و شیشه انالراج میگذرد و بهمان صورت و ترتیب زوی برده سفید انعكاس می یابد . چون هر كت باز شدن لواء فلم بسیار سریع است ، مشاطر عكس گرفته شده فلم بجای آنكه از هم جدا ، روی برده ظاهر شود ، به لوله منعكس گردیده ، بیننده جدائی و فواصل را نمی بیند و مانند نمی شود كه حرکات مختلفه ، در فلم های علجده میباشد . بلکه چنان گمان میکند همه حرکات و سكنات در يك فلم واحد بدون فصل گرفته شده است .

این بود شرح ميكانيك ظاهری سینما ؛ حال چند كلمه راجع به سینمای گویا (ناطق) كه جدیداً اختراع شده و لواء غربی در عالم برپا نموده است بیان میکنیم :-
 ساختمان سینمای گویا :-

سینمای ناطق كه در سال ۱۹۲۴ بواسطه علمای آلمانی (از قبیل مستر دو فارت) اختراع شده در طرز ساختمان و آلات با سینمای معمولی چندان فرق ندارد . تفاوت درین است كه در سینمای گویا آواز های فلم كه بواسطه آله مخصوصه (ميكروفون) در همانوقت برداشتن فلم گرفته شده است ، در وقت نمایش ذریعه آله جدا گانه تکرار میشود بوسیله آواز هر قسمت در همان قسمت فلم ، بگوش میرسد و بهمان لحظه كه شخصی در میان فلم ذهن میکشاید با صدائی از سقوط کدام شیء و غیره بلند میشود ، آواز های مذکور هم طنین انداز میگردد .
 در ابتدای اختراع سینمای گویا بواسطه جدا بودن آله آواز دهنده از ماشین سینما ، آوازه

با حرکات بعضی اوقات تغییر می‌کند و پس و پیش واقع می‌شدند اما اخیراً يك نفر عالم فرانسوی
طریقه جدیدی ایجاد کرده که این تقیصه را بکلی مرتفع می‌گرداند . این شخص آوازها را
همراه آله آخذہ آن در يك حاشیة خود فلم می‌گیرد و وقت نمایش همان طریقه فلم دور میکند
آله صدا دهنده روی حاشیة مذکور عبور کرده آوازها را درست در موقع لازمه بلند میکند
(تقریباً مانند ریکارد گراموفون) .
رادیو سینما :

علاوه بر سینمای گویا درین اواخر (۱۹۳۰ - ۱۹۳۱) رادیو سینما بواسطه علمای المانی
موفقیت حاصل نموده و لوله غربی در بین علما و عوام ایجاد کرده است . اساس رادیو سینما
ایست که اگر در يك نقطه کره ارض سینمای گویا نشان داده شود، در سایر نقاط بواسطه آلات
مخصوصه رادیو، همان فلم مشاهده و آوازهای آن بواسطه امواج رادیو شنیده میشود .
در حقیقت اساس رادیو سینما بتأثیر فوتوگرافی (طریقه انتقال عکس ها بواسطه رادیو)
شبهات و شراکت دارد . باید اضافه نمود که از وقت ظهور و عمومیت سینمای گویا و رادیو سینما
بازار تیاتر (صحنه تمثیل) تا اندازه کثادی یافته است و امکان دارد در اثر رواج تئاتر سینمای گویا
و تکمیل جمیع نواقص رادیو سینما، تیاتر به احاطه محدودی غنص گردد .
سینما تأثیرات مستقیم بر روح و حواس رئیسه انسان دارد . و از همین سبب است که در هر قسمت
از امور حیاتی انسان تطبیق می‌گردد و بر عموم طبقات تأثیر و نفوذ میکند . مثلاً اگر در سینما
يك صحنه مقابله انسان با حیوانات درنده مخوف از قبیل شیر و ببر و غیره ، محاربات شدید ، و طرز
حمله و دفاع و غیره نشان داده میشود ، بینندگان را تأثیرات شجاعت عزم و غیره احاطه میکند
و هم چنین است فلم های دلستان های صداقت ، جاہلزی ها ، وفاداری ها اعتماد بر نفس و غیره
که احساسات مختلفه را به انسان تلقین مینماید و بالعکس دیدن واقعات زشت از قبیل خیانت ، جنایت
و امثال آن اسباب تنفر از چنین اعمال می‌گردد .

بعبارت دیگر سینما درس زنده و تجربه حقیقی است برای انسان فواید بسیار دارد که بحث آن
در ذیل زیر عنوان (مقایسه آثار قلمی و فلم در تربیه) خواهد آمد .
مقایسه آثار قلمی و فلم در تربیه بشری

رول مهم آثار قلمی در تربیه بشر بهر کس معلوم و از قرون دراز است که عوام و خواص
جزئیات آنرا فهمیده اند بسمیکه امروز عامل بزرگ و مهم تربیه ، کتب و مطبوعات شمرده
میشود و درین تخصیص عمومی حقانیت کامل موجود است . اما اخیراً از اثر مساعی نوع بشر يك عامل

دیگر پیدا شده که در تربیه بشری ، اهمیت آن کمتر از کتب و مطبوعات نیست بلکه در اکثر قسمت ها مزیت و برتری آن بر آثار قلمی واضح میباشد . این عامل نوپیدا عبارت از فلم است که بواسطه سینما نمایش داده میشود .

فلم و سینما اگرچه نوپایه مرحله حیات گذاشته و تا هنوز عمومیت کامل در عالم نیافته ، ولی معرّفاً به همین مدت کوتاه ، در حیات بشر خصوصاً در قسمت تربیه ، چنان تاثیراتی از خود بروز داده است که بجزرت میتوان گفت ، که اکثر اکتشافات علمی در مراحل اول ظهور خود ، به آن اندازه ، حائز اهمیت نبوده است . حال همین تاثیرات قیمت فلم و سینما در تربیه ، و رواج یافتن آن در شعب تربیوی مال حیه غوغای عجیبی برپا کرده که اکثر اشخاص را در مقایسه آثار قلمی و فلم و برتری يك بر دیگر ، دوچار اشتباه مینماید . لهذا اینك برای روشن ساختن تاثیرات مخصوصه هر دو عامل مذکور (فلم و کتب) و رفع اشتباه و تردد عوام ، شرح مختصری راجع به ترقیات فلم و اثرات عمده آن در تربیه داده ضمناً قسمت هائی را که در تربیه ، فلم بر آثار قلمی برتری دارد و بالعکس تقاطع امتیاز کتب را بر فلم واضح مینمائیم .

وفتیکه بتاريخ ۲۵ دسامبر ۱۸۹۵ اولین فلم بواسطه سینما در پاریس معرض نمایش گذاشته شد ، هیچکس فکر کرده نمیتوانست که این تفریح کوچک و ساده ، يك روز ، رول مسیحی در تربیه بشری ، بازی خواهد کرد .

در حقیقت اولین فلم هائیکه نشان داده میشد ، همان قسمتی که اسم آله نشان دهنده صور را در آن اوقات ماجیک لانترن ، چراغ سحر آمیزه گذاشته بودند ، فقط برای تفریح و در شکفت آوردن ، مردم بود عموماً حکایات و قصه های معروفه مضحك را فلم می برداشتند .

از ۱۹۰۰ تا ۱۹۱۱ ، صنعت یا تفریح نمایشات سینما در فرانسه ترقی زیاد کرده مارکس اندر و ریگاردن ، موفقیت های خوبی حاصل نمودند .

در خلال همین اوقاتی که سینما در فرانسه پیش از يك وسیله تفریح معمولی شبیه به (موزیک هال) نبود ، صنعت سینما توگراف امریکائی ، عملیات فوق العاده از خود بروز داد ، زیرا اولین نمایشات آن مذهبی بود . در حقیقت بسال ۱۸۹۷ مستر هارد امریکائی نماینده شرکت (برادران لومیر) فرانسوی ، سینما را در امریکا رائج ساخته ، چند فلم مذهبی ، روحانیون مسیحی را که در بوهیسیا مشغول عبادت هستند ، بر داشت و به این قسم ۱۰،۰۰۰ دالر را برای تدویر مؤسسه نمایشات سینما مصرف نمود .

در همین سال ، به اثر بهم خوردن روابط فیما بین اتانزونی و هسپانیه يك كاریکا نوریت امریکائی موسوم به (استوارات بلا کنون) و دوستش (البرت سمیت) با تحمل زحمت زیادیکه از بدایت کار و نابلدی و عدم لوازم ضروریه ، پیش می آمد ، يك فلم وطنخواهانه بر خلاف هسپانیه ترتیب داده اسم آن را (پست باد اسپانیا) گذاشتند ، نمایش این فلم تأثیرات عمیقی در روح مردم نموده ، موفقیت زیاد حاصل کرد .

ازین وقت بعد سینما دیگر ، يك وسیله تفریح معمولی برای گذشتاندن وقت ، نبود بلکه قویترین وسیله تأثیر بر فکر بشر ، يك ذریعه مؤثر پروا گیاند ، يك جزو مهم زنده گی مال ، گردید . و اهالی امریکا بزودی آن را قبول و در هر قسمت از حیات خویش آن را تطبیق نمودند . درین اوقات چون مقابله بحری بین قوای هسپانیه و امریکا بعمل آمده بود ، اگرچه برداشتن فلم وانعات جنگی رسماً منع بود ، يك شرکت کوچک ، فلم شکست فلولت سیریزا (بحریه اسپانیا) را که به مقام سانتیاگو شکست خورده بود ، ترتیب داده بقسم خفیه معرض نمایش گذاشت و به همین نسبت اهمیت فوق العاده پیدا کرد . بعد ازین موضوعات زیاد و زمینه های خوب برای فلم برداشتن پیدا شده و چنانکه ذوق اهالی بود ، فلم های مؤثری از تلفات تب زرد آلاسکا و جنگ بوئر های افریقای با انگلیس ترتیب داده شد .

و الحاصل اولین فلم هائی که برای القای تأثیرات در روح و فکر بشر ساخته شد ، عبارت از فلسفای جنگی و حاوی صحنه های وطنخواهی بود . در فرانسه و سائر ممالک اروپائی جنگ ۱۹۱۴ - ۱۹۱۸ فلسفای وطنخواهی و رجز خوانی را بوجود آورده و سینما اهمیت فوق العاده و عمومیت تام پیدا کرد . درین کازمان اکثر فلم ها بواسطه اوردن فواد ، رونه ژان ، مارسل هر بر ساخته شده است .

در روسیه بعد از جنگ یعنی پس از ظهور پارتی بلشویک ، افکار کمونیستی و عقاید عمومی را بواسطه فلم ها به اهالی تلقین میکنند . بقریبیکه سالانه میلیون ها روبل برای نمایشات سینمائی از قبیل « صفحات تاریخ پر اودا » ، « اطفال متروک » ، « چطور بطر کوچک پیش لینین رفت » و « چگونه بلشویکها دولت خود را استحکام مینمایند » به صرف میرسد .

دخالت فلم در تربیه :- فلم های مستند و درسی در فرانسه روز بروز به آن درجه ترقی پیدا کرده که از ۱۹۱۸ به اینطرف جداً فکر دارند که آن را در تربیه اطفال مدارس داخل کنند . در ۱۹۲۱ يك نفر معلم علوم طبیعی موسوم به (بروکر) به فکر شخصی خود ، دروس

را بواسطه سینما به اطفال تعلیم می‌کرد و آلتیکه در آنوقت معلم مزبور ، استعمال مینمود عبارت از يك ماجيك لانترن معمولی و يك میکروسکوب بود . پروفیسر بروکر مجادله گلوبول های سرخ را با میکروب های مضره ، در خون میان شرايين نشان میداد . این طریقه جدید ، که بواسطه پروفیسر مزبور بقسم خصوصی اجراء شده بود ، بزودی عمومیت پیدا کرده ، شرکت گومون فلم های جمیع معلومات انسانی را ترتیب داد . از آنوقت فکر تاسیس تشکیلات رسمی قوت گرفت .

بین‌المللی شدن سینما ؛

بتاریخ ۵ نومبر ۱۹۲۷ در روما (موسسه بین‌المللی سینما تو گراف تریبوی) از طرف حکومت ایتالیا تاسیس و به مجلس ملل تقدیم گردید . کتابخانه این موسسه ۹۰۰ روز نامه و مجله سینما تو گرافی را که بزبان های فرانسوی ، انگلیسی ، ایتالیائی ، آلمانی ، اسپانیولی از نقاط مختلف عالم نشر می‌یابد مطالعه میکند . مجموعه ماهوار این موسسه تمامی شعب معلومات انسانی را در بر میگیرد . علاوه برین يك انیسکلو پیدیای وسیع سینما و يك معاهده راجع به سانسور سینما تو گراف ، در این موسسه انشا گردیده است .

در فرانسه ، عملیات سینمای تریبوی مثل شهر های ایتالیا تاسیسات مجال ندارد اما به اثر قانون تاریخى ۱۸ فروری ۱۹۲۸ يك کمیونی که دارای ۳۸ عضو است و اعضای مذکور از طرف وزیر معارف تعیین میشود ، برای مطالعه فلم ها دایر گردیده است . علاوه برین دوائر محلی در همه نقاط ایجاد یافته که فلم های علمی مختلفه را بجاناً از طرف موسسات متنوعه از قبیل موزه خانه پیدا گوژی (علم تریبوی) و وزارت زراعت ، مدیر یت عمومی تعلیمات تکنیکی اداره صحت و تحقیقات طبی و غیره دریافت کرده ، بطور بجائی یعنی در مقابل ۵۰ فرانک سهم سالانه فلم های مذکور را به مدا رس جهت نمایش عاریت میدهد . به این قسم فلم های مختلفه ، تمام مملکت فرانسه را دور کرده ، در هر جا تا ۲۰۰ دفعه نمایش داده میشود . این دوره طولانی مراقبت زیاد لازم دارد زیرا اغلب فلم ها در اراستعمال زیاد و باز بسته شدن مکرر خراب و برهم میشود لهذا یکی از موسسات فلم سازی از زبان فلم از مردم چنین خواهش میکند :-

« مرا خیلی عزیز دارید زیرا که چیز های نادیده را بشما نشان میدهم هر گاه سرت طلب شوم تاوفتی که درین کار تخصیص نداشته باشید ، به سرت کردنم اقدام نکنید . و درین صورت بهتر است نزد صاحبم واپس بفرستید ، آنجا خوبتر علاج خواهم شد . »

حقیقه سینما تاثیر عام دارد و معلوم است که عوام چنین تاثیرات را دوست دارند و همیشه میخواهند آن را استعمال کنند . بقرار گفته مویو فئو مدیر مدرسه بین المللی سینمای تربیوی تاثیر سینما بر تاثیر کتب از دو لحاظ برتری دارد اول بواسطه اینکه قوه تلقین آن بی نظیر است دیگر اینکه بر گروه بی سوادان که هنوز خیلی زیاد است ، تأثیر میکند . آیا این گفته صحت دارد ؟ برای جواب دادن به این سوال باید اول نوع فلم هائیکه در تربیه با کتاب رقابت کرده میتواند ، زیر دقت گرفته شود . درین قسمت اول آنهایی می آید که چنان آثار ادبی یا تاریخی را نمایش بدهد که جهت القای تربیه عمومی (اساسی) بطفل خصوصیت داشته باشد قبول شده که تمام بچه های خورده باید کتاب های ژول ورن را بخوانند و همه دختران خورد سال به خواندن (کتاب بی خانمان) اثر هکتور مالو ، یا (لارد کو چک فوشلر وای) اثر بورست ، گریه کنند .

طرفداران سینما میگویند : - دلیل اینکه اطفال درین عصر کمتر کتاب میخوانند ، اینست که سینما قصص درسی را بقسم مجسم برای شان نشان میدهد و مطالب به این طریق بهتر خاطر نشان آنها گردیده حاجت به کتاب خواندن زیاد نمی شود . آنچه حقیقت دارد اینست که فلم بواسطه اینکه اشخاص خیالی کتاب را بصورت اشخاص حقیقی (مرکب از گوشت و استخوان) نشان میدهد ، به کتاب حقیقت موثری میبخشد . از طرف دیگر از فطرت حقیقی طفل است که آنچه را خوانده و یاد گرفته ، واپس بهمان صورت تکرار کند لهذا وقتیکه کتاب را خواند ، بشوق قصه کردن می افتد و بعد آن قصه را در نظر خود تجسم داده به حقیقت آن فکر میکند هرگاه پس از خواندن يك قصه گذار شات آن را بطور مجسم به بیننده بسیار خوش میشود و آن واقعه تا ابد از خاطرش محو نمیگردد . و از همین اثر سینما است که برای تربیه امروزی کار میگیرند یعنی يكه درسی را که بطفل دادند ، بعد گذار شات آن را بصورت سینما برایش نشان میدهند . و الحاصل از باعث تاثیرات عمده سینما در تربیه بشری ، امروز از طرف حکومت تمام ممالک متدینه دروس مختلفه و علوم متنوعه را از قبیل جغرافیه ، تاریخ ، علمی ، زراعتی ، حرفتی و تکنیکی طبی و غیره مخصوص برای نمایشات مدارس ترتیب داده اند که در تمامی مدارس و عموم کلاسها نشان داده میشود .

اتحاد لازمی فلم و کتاب در تربیه :-

بعضی علماء می ترسند که مبادا از داخل شدن سینما در پروگرام تربیوی اطفال به اثر دیدن

تصاویر متحرك اشیاء ، شاگردان گمان کنند که درس خود را یاد گرفته اند یا اطفال کوچک از مشاهده تحول فوری تخم به چوچه که در سینما در يك لحظه نشان داده می شود ، همین تحول فوری را باور نمایند و معلومات شان عموماً بواسطه خاطر نشین شدن چنین چیزها ناقص گردد . در حقیقت اگر تریبه و تدریس خاص بواسطه فلم و سینما انجام میگرفت و کتاب ها از بین بیروت همین ترس جاداشت ، اما حالا از يك طرف گذارشات عمومی حیات و هر شعبه آن به سینما نشان داده میشود و متعاقب آن کتاب ، خیال طفل را راجع به تحولات فوری (که مثلاً در فلم يك دقیقه يك نبات رادیده ، لحظه بعدی بیند که گل و میوه میکند و فکر طفل را این تحول مشوش بسازد) عوامل طبیعی ، تصحیح میکند و خطرۀ فوق اگرچه احتمال کوچکی دارد ، بکلی مرفوع میگردد .

يك چیز دیگری که آن هم ضرورت کتاب را در تریبه و شرکت کتاب و فلم را در آن بخوبی واضح میسازد اینست که اگر کتاب از بین برداشته شود ، بواسطه اینکه هر قسمت از نمائشات سینما بیش از چند ثانیه بمقابل چشم طفل باقی نمیماند ، پس از چند ساعت از خاطرش میبرد و بی میبرد که درس دیده گی یادش رفته است . لهذا درین جا هم وجود کتاب ضرور دیده میشود و بعد از دیدن فلم برای تثبیت دروس ، مطالعه کتاب لازم میشود زیرا شاگردان مدرسه همیشه محتاج به (بازدید) و (تکرار) دروس هستند . پس اگر يك درس اول بواسطه سینما نشان داده شود ، بعد از آن خواندن و یاد گرفتن آن از روی کتاب ضرور است و بالعکس هر گاه ابتدا درس در کتاب خوانده شود ، سپس تکرار یاد گرفتن و دیدن آن بواسطه سینما ، لازم میباشد .

و نیز در چند نقطه است که آثار قلمی قطعاً جای سینما را گرفته نمیتواند و بدون سینما ناقص میماند مثلاً در وقت نشان دادن شعله بخارات یا حرکت غیر محسوس آلات کوچک ماشین ها و غیره . سینما و قنیه در آن میکروسکوپ آمیبه بشود ، جنگ دائمی گلوبولهای سرخ خون را با میکروب های مضره بخوبی نشان داده میتواند در حالیکه کتاب با هر قدر شرح و تفصیل از خاطر نشان کردن شمه از حقیقت این عملیات عاجز است درین جا باید گفت که عملیات و تخریبات طبی ماهر قدر زحمت که باشد در کتاب بصورت حقیقی مدلل شده نمیتواند و دخالت سینما در آن ناگزیر میباشد . و بکتور هوگو (شاعر معروف) زمانیکه به مهندسی و معماری سبک گوتیک فکر میکرد ، گفته بود : « وقتی خواهد رسید که کتاب کاغذی به کتاب سنگی تبدیل شود ، در فکر شاعر

شهر کتاب‌سنگی مراد از نقوش مجسم بوده است!

خلاصه رابطه که بین کتاب و فلم موجود است، مثل رابطه روح و جان ابدی میباشد و هر قدر هر يك از این دو ترقی بکند، از هم جدا نخواهند شد یعنی تا وقتی که فلم دنیا نیامده بود، یکی از او - ائیل تریه ناقص بود یا ببارت دیگر فلم و آثار قلمی تکامل هم‌دیگر اند و مخصوصاً در تریه بشری تأثیریکی بدون امداد دیگر، بصورت صحیح و حقیقی امکان پذیر نخواهد شد.

سر مشق شجاعت‌های ایام گذشته سر جسته جرئت و جلالت نسل‌های آینده است و مردم براهین شجاعان و دایران سلف اقدام بکارهای خطیر و بزرگ میکنند.

قسمت اعظم بد بختیها و ناکامیهای دنیا و فساد و معاصی که در عالم حکم فرماست مولود ضعف نفس و سستی اراده و فقدان جرئت و تهور میباشد.

بهترین دستور زندگی انسان اینست که مرد اعتماد به نفس خودش داشته باشد و در برتو سی و مجاهدت بمقام و منزلتی برسد.

رسال جامع علوم انسانی

همه کس باید مترصد آفات و بلیاتی در زندگی خود باشد. اما بهترین طریقه مواجهه انسان با تقدیر و سرنوشت خود اینست که خوشبختی و بد بختی هر دو را با تهور و جسارت قلب استقبال کند.

شاید بی کار خود کمر بندی چست
گرفکر تو بت آمد و تدبیر تو سست

با همت مردانه و با عزم درست
کار تو بخوبی پذیرد انجام